

**НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ –
У ПРАКТИКУ РОБОТИ КИЇВСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ СХІДНИХ МОВ**

Михайло Савченко,
*заступник директора з навчально-методичної роботи,
учитель-методист історії Київської гімназії східних мов № 1,
Заслужений вчитель України*

Педагогічна система Київської гімназії східних мов №1 – асоційованої школи ЮНЕСКО в контексті реалізації завдань розвитку загальної середньої освіти на сучасному етапі, на етапі розбудови Нової української школи будується на засадах компетентнісного підходу. Теоретичні й прикладні завдання компетентнісного підходу розробили українські науковці і практики Н. Бібік, Л. Ващенко, О. Локшина, Ю. Мальований, О. Овчарук, Л. Паращенко, О. Пометун, В. Редько, О. Савченко, С. Сисоева, Н. Стучинська, С. Трубачова та інші [2, с.408–410].

На різних етапах становлення та розвитку іншомовної освіти в Київській гімназії східних мов № 1 за роки незалежності України педагогічний колектив закладу освіти вирішував завдання відповідно до стратегій розвитку загальної середньої освіти. Навчання східних та англійської мов учнів 1–11 класів вимагало компетентнісного підходу до побудови відповідних моделей освітнього й виховного процесів.

На сучасному етапі особливість змісту та якість іншомовної освіти узалежнені від стратегій і тенденцій розвитку шкільної іншомовної освіти, зокрема, комунікативного спрямування освітнього процесу, застосування діяльнісної технології, навчання культурі, іншомовного спілкування, особистісно орієнтованої парадигми, культурологічного спрямування освітньої діяльності на засадах інноваційних підходів в урочній, позаурочній, позашкільній роботі для формування в учнів іншомовної, комунікативної, полікультурної компетентностей. Нині здійснюється трансформація змісту навчання іноземних мов учнів 1–4 класів відповідно до компетентнісної парадигми, Державного стандарту початкової загальної освіти.

Здійснюється оновлення змісту навчання іншомовної освіти учнів зі спілкування учнів засобами англійської та східних мов на засадах культурологічного підходу.

Відзначаємо провідну роль відділу навчання іноземних мов Інституту педагогіки НАПН України в науково-теоретичному обґрунтуванні засад іншомовної освіти в системі загальної середньої освіти. Київська гімназія східних мов № 1 розвивала творчу співпрацю з відділом навчання іноземних мов (лабораторією навчання іноземних мов) Інституту педагогіки НАПН України на основі Угод про творчу співпрацю між Інститутом педагогіки НАПН України, укладених в 2009, 2012, 2014 роках.

Протягом вересня 2007 – вересня 2012 років в гімназії здійснювалася дослідно-експериментальна робота академічного рівня за темою: «Дидактико-методичні засади використання новітніх технологій у навчанні та вихованні учнів» (напрямок: «Розробка і впровадження нових технологій

навчання східних мов учнів гімназії»): науковий керівник В.Г. Редько, доктор педагогічних наук, завідувач відділу навчання іноземних мов Інституту педагогіки НАПН України, доцент.

Було розроблено й апробовано зміст першої в Україні Концепції навчання східних мов у Київській гімназії східних мов № 1 (схвалено Вченою радою Інституту педагогіки НАПН України та затверджено МОН України, 2006 р.) [5].

Протягом грудня 2012 – грудня 2019 років В.Г. Редько здійснював наукове консультування та сприяв реалізації всеукраїнського рівня дослідно-експериментальної роботи за темою: «Реалізація інноваційної моделі розвитку мовно-культурних і морально-громадянських цінностей учнів» [3, с. 72–84].

За роки незалежності України вчителями східних мов закладу освіти були розроблені, відпрацьовані чотири покоління авторських програм зі східних мов (китайської, японської, арабської, перської, гінді, турецької, корейської, в'єтнамської мов) для 1–12, 1–11 класів.

На сучасному етапі парадигма шкільної іншомовної освіти зорієнтована на таку організацію навчання, котра забезпечує комунікативно-діяльнісний характер процесу оволодіння іноземною мовою в інтеграції з міжкультурним спрямуванням його змісту. Цей підхід зумовлений процесами глобалізації міжнародних контактів, де іноземній мові належить роль важливого засобу спілкування. У зв'язку з цим посилюється соціокультурний процес змісту освіти. Він є соціально і педагогічно доцільною тенденцією розвитку сучасної іншомовної освіти. Вона забезпечується готовністю учнів використовувати іноземну мову як засіб міжкультурного спілкування, можливістю для учнів формувати особистісні, етнонаціональні, культурно-мовні та морально-громадянські цінності, європейські цінності, що активізує освітню діяльність та створює умови для входження в сучасний світовий соціум [3, с. 73]. Східні мови сприяють інтеграції особистості в системі світової та національних культур народів Сходу.

На сучасному етапі здійснюється процес навчання вчителів східних мов із проблематики впровадження ІТК-технологій, ситуативних методик, проектних технологій, компетентісно орієнтованого навчання іноземних (у т.ч. східних мов), комунікативного спрямування освітнього процесу на формування комунікативної компетентності учнів, застосування діяльнісної технології навчання іншомовного спілкування, культурологічного спрямування змісту освітньої діяльності.

Науковці відділу навчання іноземних мов Інституту педагогіки НАПН України здійснюють консультування розробки навчально-методичних

комплексів зі східних мов (підручників, посібників для вчителя, робочих зошитів учня).

Проводяться спільні з гімназією «круглі столи», навчально-методичні семінари з актуальних проблем навчання іноземних мов.

Показником творчої співпраці є організація та проведення за сприяння науковців відділу всеукраїнських науково-практичних конференцій з тем: «Україна – країни Сходу в XXI столітті: діалог культур, педагогічних систем: ціннісні виміри особистості» (VII – 2006 р.; VIII – 2010 р.; IX – 2012 р., XI – 2016 р., XII – 2019 р.).

Учителі іноземних мов гімназії використовують у педагогічній практиці Концепцію компетентісно орієнтованого навчання іноземних мов учнів початкової школи [4], створену у відділі навчання іноземних мов, а також такі наукові доробки, як методичні рекомендації «Організація компетентісно орієнтованого навчання іноземних мов у початковій школі» [6], навчально-методичний посібник «Дидактичні та методичні засади компетентісно орієнтованого навчання іноземних мов у початковій школі» [1], інші публікації наукових співробітників відділу. Науковці популяризують передовий педагогічний досвід вчителів іноземних мов гімназії [7, с. 90–91; 8, с. 107–121].

Список використаних джерел

1. Дидактичні та методичні засади компетентісно орієнтованого навчання іноземних мов у початковій школі : навч.-метод. посіб. / за наук. ред. В. Г. Редька ; відп. за вип. Т. К. Полонська. Київ : ТОВ «КОНВІ ПРІНТ», 2020. 288 с.
2. Енциклопедія освіти. Акад. пед. наук України ; гол. ред. В. Г. Кремень. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 1036 с.
3. Кизенко В., Савченко М. Реалізація інноваційної моделі розвитку культурно-мовних та морально-громадянських цінностей учнів у контексті дослідно-експериментальної роботи. *Український педагогічний журнал*. 2019. № 3. С. 72–84.
4. Концепція компетентісно орієнтованого навчання іноземних мов учнів початкової школи / В. Г. Редько, Т. К. Полонська, О. С. Пасічник, Н. П. Басай; за наук. ред. В. Г. Редька. Київ : ТОВ «КОНВІ ПРІНТ», 2018. 36 с.
5. Концепція навчання східних мов у Київській гімназії східних мов № 1 (2006–2010 рр.). Експериментальний проект. Київ : Енергія плюс, 2007. 112 с.
6. Редько В. Г. Організація компетентісно орієнтованого навчання іноземних мов у початковій школі : метод. рек. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2019. 36 с.

7. Савченко М. П. Гімназія в українсько-східних міжнародних освітніх зв'язках, у діалозі культур. *Дидактика: теорія і практика* : зб. наук. праць. Київ : Ін-т пед. НАПН України, 2013. С. 90–91.

8. Савченко М. Організація досліджень етнонаціональних і культурно-мовних цінностей народів Сходу: наукове товариство гімназистів у контексті дослідно-експериментальної роботи. *Дидактика: теорія і практика* : зб. наук. праць. Київ : Пед. думка, 2018. С. 107–121.